

Madis Timpson
Riigikogu õiguskomisjon
oiguskomisjon@riigikogu.ee

08.10.2025 nr 2-2/3487-1

Muudatusettepanekud eelnõule 602 SE

Lugupeetud õiguskomisjoni esimees

Riigikogu menetluses on töölepingu seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (602 SE). Palume lisada eelnõusse järgmised töölepingu seadust puudutavad muudatused:

1. Täiendada eelnõu § 1 uue punktiga 1 (järgnevate p-de numeratsioon muutub) järgmises sõnastuses:

1) paragrahvi 7 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Õppimiskohustuslik töötaja käesoleva seaduse tähenduses on alaealine kuni põhihariduse omandamiseni või 17-aastaseks saamiseni.“;

Selgitus: muudatusettepaneku eesmärk on võimaldada põhikooli lõpetanud 15–16-aastasel või 17-aastaseks saanud alaealisel soovi korral ja seadusliku esindaja nõusolekul töötada täistööajaga, st 8 tundi päevas ja 40 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul.

Muudatusettepaneku esitamine on tingitud Eesti Vabariigi haridusseaduse muudatustest, millega muudeti koolikohustus õppimiskohustuseks ning tõsteti õppimiskohustuse iga, mille tulemusena hakkas ka põhikooli lõpetanud 15–17-aastastele alaealistele kehtima õppimiskohustuslikele alaealistele kohalduv tööaja piirang. See tähendab, et kehtiva õiguse kohaselt võib põhikooli lõpetanu õppeveerandi jooksul töötada üksnes kuni 2 tundi päevas ja 12 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul (TLS-i § 43 lõige 4 punkt 3). Seega tulenevalt õppimiskohustusega seonduvatest muudatustest on praeguseks muutunud see, kui palju 15–17-aastased alaealised töötada saavad. See olukord erineb varasemast, mil põhikooli lõpetanud või 17-aastaseks saanud noorel oli võimalik töötada täistööajaga. Nii tööandjad kui ka mitmed keskkooliõpilased on pöördunud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poole sooviga taastada endine olukord.

Samuti on muudatusettepaneku eesmärk vähendada ohtu, et tööandjad hakkavad õppimiskohustuse ea tõstmise järel kasutama alaealiste töölevõtmisel teenuse osutamise lepinguid (käsundus- või töövõtulepinguid), mis ei taga tööd tegevatele alaealistele piisavaid sotsiaalseid tagatise ja vajalikku tööalast kaitset. Näiteks ei ole teenuse osutamise lepingute puhul reguleeritud töö- ja puhkeaeg, puhkus, miinimumtöötasu, töölepingu ülesütlemine, sh etteteatamistähtajad ja

hüvitised.

2. Täiendada eelnõu § 1 uue punktiga 2 järgmises sõnastuses:

2) paragrahvi 7 lõike 4 esimeses lauses asendatakse tekstiosa „13–14-aastase alaealisega või 15–17-aastase“ tekstiosaga „vähemalt 13-aastase“;

Selgitus: muudatusettepaneku eesmärk on lihtsustada sätte sõnastust ning vältida kahe vanuserühma tarbetut eristamist, millega muutub kõnealune säte lühemaks ja selgemaks. Muudatus ei too kaasa sisulisi muudatusi, st ka edaspidi võib tööandja sõlmida töölepingu nii 13–14-aastase alaealise kui ka 15–17-aastase õppimiskohustusliku alaealisega üksnes kerge töö tegemiseks.

3. Täiendada eelnõu § 1 uue punktiga 4 järgmises sõnastuses:

4) paragrahvi 43 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kui tööandja ja töötaja ei ole kokku leppinud lühemas tööajas, on täistööaeg (lühendatud täistööaeg):

1) 7–12-aastasel – 2 tundi koolipäevas, 5 tundi koolivälisel päeval, kuid mitte üle 12 tunni seitsmepäevase ajavahemiku jooksul õppeveerandi kestel väljaspool kooliaega ning 6 tundi päevas ja 30 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul koolivaheajal;

2) 13–14-aastasel töötajal – 2 tundi koolipäevas, 7 tundi koolivälisel päeval, kuid mitte üle 12 tunni seitsmepäevase ajavahemiku jooksul õppeveerandi kestel väljaspool kooliaega ning 7 tundi päevas ja 35 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul koolivaheajal;

3) vähemalt 15-aastasel õppimiskohustuslikul töötajal – 2 tundi koolipäevas, 8 tundi koolivälisel päeval, kuid mitte üle 12 tunni seitsmepäevase ajavahemiku jooksul õppeveerandi kestel väljaspool kooliaega ning 8 tundi päevas ja 40 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul koolivaheajal.“;

4. Täiendada eelnõu § 1 uue punktiga 5 järgmises sõnastuses:

5) paragrahvi 43 lõikes 4² asendatakse tekstiosa „3 tundi päevas ja 12 tundi“ tekstiosaga „3 tundi koolipäevas, kuid mitte üle 12 tunni“;

5. Täiendada eelnõu uue § 1 punktiga 7 järgmise sõnastuses:

7) paragrahvi 51 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Tühine on kokkulepe, mille kohaselt:

1) 7–14-aastasele või vanemale õppimiskohustuslikule töötajale jääb 24-tunnise ajavahemiku jooksul vähem kui 14 tundi järjestikust puhkeaega;

2) 15–17-aastasele töötajale, kes ei ole õppimiskohustuslik, jääb 24-tunnise ajavahemiku jooksul vähem kui 12 tundi järjestikust puhkeaega.“;

Selgitus (muudatusettepanekute punktid 3–5): muudatusettepanekute eesmärk on viia TLS-i alaealiste töötajate tööaja ja igapäevase puhkeaja reeglid vastavusse direktiivist 94/33 ja Euroopa sotsialahartast tulenevate miinimumnõuetega. Muudatustega võimaldatakse 7–12-aastasel, 13–14-aastasel ja vähemalt 15-aastasel õppimiskohustuslikul alaealisel töötada koolivälisel päeval rohkem tunde kui koolipäeval vastavalt direktiivi 94/33 artikli 8 lõike 1 punktile b. Lisaks on 7–12-aastasel alaealisel võimalik edaspidi töötada koolivaheajal kuni 6 tundi päevas ja 30 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul senise 3 tunni ja 15 tunni asemel, milleks annab võimaluse

Euroopa Sotsiaalõiguste Komitee tõlgendus Euroopa sotsiaalharta artikli 7 lõikele 1. Direktiivi 94/33 artikli 10 lõike 1 punkti a kohaselt tuleb 13–14-aastaste koolikohustuslike alaealiste puhul tagada, et iga 24-tunnise ajavahemiku kohta on neil õigus saada 14 tunni pikkune katkematu miinimumpuhkeaeg. Sama sätte punkti b kohaselt tuleb liikmesriikidel võtta vajalikud meetmed tagamaks, et iga 24-tunnise ajavahemiku kohta on 15–17-aastastel mittekoolikohustuslikel noortel õigus saada 12 tunni pikkune katkematu miinimumpuhkeaeg. Eeltoodu on võetud aluseks alaealiste töötajate igapäevast minimaalset puhkeaega reguleeriva TLS-i § 51 lõike 2 kohta muudatusettepaneku esitamisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

Stella Vogt
stella.vogt@mkm.ee